
paveldo vertinimo taryba.

Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas, Kultūros paveldo centras, 2018-10-08;

1.11. už apsaugą atsakinga institucija (pavadinimas, centrinės buveinės ar padalinio adresas)

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritorinis skyrius,
Šiauliai, Aušros al. 84 LT-76233, el. paštas: siauliai@kpd.lt**

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai:

turi būti išsaugotos Teisininko, kultūros ir visuomenės veikėjo Pelikso Bugailišio namas (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 10757) (toliau – Namas) vertinimo tarybos akte nustatytos vertingosios savybės:

1) tūris - **kompaktinis, stačiakampio plano, 1 a. su pastoge, su PR fasado tariamuoju rizalitu ir mezoninu, su rūsiu** (rūsysis yra po R namo dalimi; pirmas priestatas pastatytas 1949 m., antras priestatas pastatytas 1973 m., aut. arch. A. Petrikauskas); **stogo forma - pusvalminė, mezonino dvišlaitė; kiti stogo elementai - plytų mūro dūmtraukiai; ŠV fasado tūrinis stoglangis;**

2) aukštų išplanavimas - **I a. koridorinis išplanavimas, pastogės patalpos išdėstytos aplink centrinį holą ir koridorių; sienų angos - stačiakampės vidaus durų angos** (išskyrus durų angą į antrą priestatą I a. patalpoje); **pastogės stačiakampė lango anga tarp holo ir patalpos Nr. 9; pastogės lubų liuko anga, jos medinis profiliuotas apvadas; nišos - stačiakampė I a. koridoriaus niša;**

3) fasadų architektūrinis sprendimas - **fasadų architektūrinio sprendimo visuma** (išskyrus ŠV ir PV fasadų vakarinėse dalyse užmūrytas buv. atviros terasos angas, užmūrytas ŠV fasado buv. durų angas ir ŠR fasado pastogės durų angą įrengtą vietoj buv. lango angos; ŠR fasado I a. langų ir durų angos uždengtos pastačius pirmąjį priestatą; **fasadų architektūros tūrinės detalės - PR fasado plytų mūro tariamasis rizalitas su mezoninu; mezonino stačiakampio plano g/b konstrukcijos balkonas su dekoratyvine betonine tvorele; fasadų apdaila ir puošyba - PR fasado mozaikinis Pelikso Bugailišio portretas** (aut. dail. V. Trušys, 1980 m.);

4) konstrukcijos - **pamatas su akmens mūro cokoliu; keraminių plytų mūro sienos; rūsių plytų mūro skliauteliai ant metalinių sijų; medinės sijinės perdangos; medinė gegninė stogo konstrukcija; funkcinė įranga - vidaus g/b laiptai su profiliuotomis pakopomis, su metaline dekoruota turėklų tvorele ir mediniu profiliuotu porankiu; stalių ir kitų medžiagų gaminiai - dvigubų medinių langų konstrukcijos, skaidymai, metalinės dalys, jų tipai** (langų metalinės dalys: rankenos, apkaustai, vyriai, fiksatoriai, išskyrus ŠV ir PV fasadų vakarinius langus); **pastogės vidaus medinio lango tarp holo ir patalpos Nr. 9 konstrukcija ir skaidymas, jo medinis profiliuotas apvadas; I a. vidaus dviejų dalių sulankstomos medinės įsprūdinės langinės; I a. langų angokraščių viršutinių dalių mediniai paneliai su įsprūdomis; I a. ir pastogės medinės palangės; pastogės balkono trijų dalių medinės įsprūdinės su įstiklinta viršutine dalimi durys, sudarytos iš centrinės varsomos dalies bei dviejų identiškų konstrukcijos šoninių dalių, su skaidytu viršlangiu virš durų, jų tipai; I a. dvivėrės medinės, drožyba ornamentuotos įsprūdinės durys su įstiklinta viršutine dalimi ir skaidytais viršlangiais tarp pirmo priestato ir laiptinės bei tarp pirmo priestato ir koridoriaus; I a. medinės dvivėrės ir vienvėrės medinės įsprūdinės durys su įstiklinta ketvirčio ovalo formos viršutine dalimi tarp koridoriaus ir patalpų Nr. 1, 2, 3, 4, 5, tarp patalpų Nr. 2 ir 3, 5 ir 6, jų mediniai profiliuoti apvadai; pastogės medinės dvivėrės įsprūdinės durys tarp holo ir patalpų Nr. 8, 10, 12, jų mediniai profiliuoti apvadai; pastogės medinės vienvėrės įsprūdinės durys tarp koridoriaus ir patalpos Nr. 15, tarp holo ir patalpų Nr. 9, 13, tarp patalpų Nr. 10 ir 11, Nr. 13 ir 14, jų mediniai profiliuoti apvadai; pastogės medinės vienvėrės įsprūdinės durys su dviejų dalių viršlangiu tarp koridoriaus ir patalpos Nr. 7, jų medinis profiliuotas apvadas;**

5) grindų, pandusių, laiptų pakopų dangą ar dangos medžiaga, jos tipas - **medinių lentų grindų dangą; medinės profiliuotos grindjuostės, jų tipas;**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (toliau – NKPAĮ), valdytojo pareiga išsaugoti nekilnojamąją kultūros vertybę.

Teisininko, kultūros ir visuomenės veikėjo Pelikso Bugailišio namas (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 10757) saugomas viešajam pažinimui ir naudojimui – sudarant sąlygas dabarties ir ateities kartoms nekilnojamąjį kultūros paveldą pažinti, lankyti ir juo naudotis.

Kultūros paveldo objekto valdytojas privalo:

- 1) nuolat atlikti Namą priežiūros darbus kuriems nereikalinga projektinė dokumentacija ir už objekto apsaugą atsakingos institucijos leidimas, šalinti atsiradusius defektus, taršos židinius, saugoti pastatą nuo neigiamo aplinkos poveikio, vandalizmo;
- 2) Namą pastatui priskirtoje teritorijoje nuolat šienauti, nedelsiant šalinti ir genėti medžius, keliančius grėsmę pastatui ir jo lankytojams;
- 3) pranešti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos atsakingam skyriui arba Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritoriniam skyriui apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos, leidimo;
- 4) leisti Kultūros ministro nustatyta tvarka Kultūros paveldo departamento, Šiaulių miesto savivaldybės atsakingiems darbuotojams, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams apžiūrėti Namą, fiksuoti jo būklę ir sutartomis sąlygomis atlikti taikomuosius tyrimus;
- 5) leisti už apsaugą atsakingai institucijai Namą ženklinti tipinėmis ir (ar) individualiai sukurtomis informacinėmis lentomis bei rodyklėmis;
- 6) sudaryti sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti kultūros paveldo objektą;
- 7) pagal galimybę įrengti techninės apsaugos priemones, užtikrinti jų funkcionavimą;
- 8) informuoti Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritorinį skyrių apie planuojamus masinius renginius;
- 9) Namą tvarkybos darbus vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatyta tvarka;
- 10) rengiant Namą tvarkybos projektus siekti, medžiagų ir darbų technologijų autentiškumo, istorinės komplekso struktūros išlaikymo, jo architektūrinio pobūdžio išryškavimo vengti imitacijos;
- 11) aptikus archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių nedelsiant pranešti už paveldo apsaugą atsakingai institucijai;
- 12) perduodant valdymo teisę kitam asmeniui, ne vėliau kaip prieš mėnesį informuoti savivaldybės administracijos paveldosaugos skyrių apie ketinimą sudaryti sandorį.

Kultūros paveldo objekte ir jo teritorijoje draudžiama:

- 1) naikinti ar kitaip žaloti Namą apskaitos dokumentuose nurodytas vertingąsias savybes;
- 2) be institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, sutikimo atidengti autentiškas apskaitos dokumentuose pažymėtas netirtas saugomas Namą dalis ar elementus, atlikti ardomuosius tyrimus;
- 3) naikinti ar žaloti paminklines lentas, informacinius standus, rodykles;
- 4) remontuoti, rekonstruoti, ardyti Namą neparengus ir su atsakingomis institucijomis nesuderinus projektinės dokumentacijos;
- 5) vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius ar įrenginius, nesusijusius su Namą dabartine ar istorine paskirtimi, lankymu bei priežiūra, savo apimtimi, medžiagiškumu, spalvomis bei architektūrine raiška, galinčius nustelbti ir trukdyti juos apžvelgti;
- 6) įrengti reklaminius standus, antenas ir kitus su Rūmų naudojimo paskirtimi bei apsauga nesusijusius techninius įrenginius;
- 7) Namui papuošti naudoti kultūros paveldo objektams nebūdingas medžiagas - plastiką, aliuminio skardą, fluorescencinius dažus, neoną;
- 8) vykdyti ūkinę veiklą, galinčią sužaloti Namą;
- 9) neįvertinus galimo vibracinio ir dinaminio poveikio Namą konstrukcijoms, naudoti didelį garsą bei vibraciją sukeliančius įrenginius bei transporto priemones.

Priežiūros sąlygos

Namo priežiūros tikslas – išsaugoti gerą fizinę šio kultūros paveldo objekto būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, išvengti pagrindinių sudedamųjų dalių – statinių, želdinių, teritorijos – autentiškų savybių kitimo ir vandalizmo.

Savininkas, valdytojas ar naudotojas gali savarankiškai atlikti šiuos Namų priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, valyti, šalinti taršos šaltinius, šalinti (iškirsti) medžius ir krūmus, augančius ant statinio, grąžinti į pirmą vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius elementus, jeigu jie nėra vertingosios savybės bei elementai, įrengti ir prižiūrėti įrangą, apsaugančią nuo gaisrų.

Namų priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos ir be atskiro Kultūros paveldo departamento leidimo, darbai apmokami jo savininko, valdytojo ar naudotojo lėšomis.

Namų savininkas, valdytojas ar naudotojas, sužinojęs apie šio kultūros paveldo objekto ar teritorijos sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, gresiančias arba įvykusias avarijas, turi nedelsdamas pranešti Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritoriniam skyriui ir imtis priemonių vertingoms savybėms bei elementams išsaugoti.

Naudojimo sąlygos

Naudojant Namą, turi būti išsaugotos vertingosios savybės bei elementai ir sudarytos sąlygos juos eksponuoti.

Valstybės ar savivaldybių institucijų priimami teisės aktai, iš jų teritorijų planavimo dokumentai, kuriais keičiama kultūros paveldo objekto ar jo patalpų naudojimo paskirtis, turi būti derinami Kultūros paveldo departamente ir negalima iš esmės keisti vertingųjų savybių bei elementų.

Naudojant Namą draudžiama: gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias ir aplinką teršiančias medžiagas; įrengti sąvartynus, laikyti atliekas; naudoti gamybinės stakles ir kitokius mechaninius variklius, darančius dinaminį, vibracinį poveikį ir galinčius sukelti esamų vertybių pokyčius bei avarijas; įrengti laboratorijas ir saugyklas, susijusias su nepalankiu esamoms vertybėms temperatūros ir drėgmės režimu, taip pat chemiškai aktyvių medžiagų naudojimu ir laikymu.

Tvarkymo sąlygos

Kultūros paveldo objekto tvarkymo darbai yra taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas.

Tvarkymo darbų tikslas – garantuoti gerą fizinę statinio būklę ir praktinį naudojimą, leidžiantį išsaugoti nustatytą sudėtį ir apimtį, pagrindinius kultūrinės vertės požymius ir teritoriją.

Visas vertingasias savybes bei elementus draudžiama griauti ar kitaip naikinti.

Namų (jo dalies) tvarkymo darbai atliekami gavus Kultūros paveldo departamento leidimą.

Taikomieji tyrimai - pažinimo darbai, kurių tikslas surinkti duomenis apie kultūros paveldo objektą, reikalingus tvarkymo darbų projektui parengti, taip pat nustatyti ir/ar patikslinti jo vertingasias savybes.

Kultūros paveldo objekto remontas - prarastų fizinių savybių atstatymo darbai, kuriuos atliekant maksimaliai saugomos vertingosios savybės.

Avarijos grėsmės pašalinimo darbai - kultūros paveldo objektų fizinės būklės stabilizavimo ir/ar iškilusios sunykimo grėsmės pašalinimo darbai.

Konservavimui priskiriami: tyrimais pagrįsti darbai, kurių tikslas yra stabilizuoti esamą kultūros paveldo objekto būklę ir apsaugoti nuo savaiminio nykimo; kultūros paveldo statinio (jo dalių) užkonservavimas, kai nustojama juo naudotis arba laikinai apribojami, sustabdomi ar uždraudžiami jame vykdomi darbai.

Restauravimui priskiriami tyrimais pagrįsti darbai, kuriais išsaugomas kultūros paveldo objekto autentiškumas ir vertingosios savybės, grąžinama pirminė išraiška ar savitas pavidalas – forma.

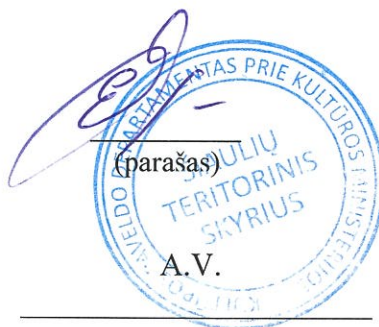
Vykdamas Namų tvarkymo darbus vadovautis paveldo tvarkymo reglamentais, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ĮV-151 „Dėl Paveldo tvarkymo reglamento PTR 1.01.01:2005 „Paveldo tvarkymo reglamentų rengimo taisyklės“ ir Paveldo tvarkymo reglamentų sąrašo patvirtinimo“.

Vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų 60 straipsnio 3 ir 4 dalies reikalavimais.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis):

Namo vizualinės apsaugos pozonyje draudžiama veikla galinti trukdyti apžvelgti kultūros paveldo objektą.

Šiaulių teritorinio skyriaus
vyriausioji specialistė
(reglamentą parengusio pareigos)

Elena Čepukienė
(vardas, pavardė)

**KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO
TVIRTINIMO AKTAS**

2026-03-26
(data)

Nr. LRŠ-18

Šiauliai

(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Teisininko, kultūros ir visuomenės veikėjo Pelikso Bugailišio namo, unikalus kodas
Kultūros vertybių registre 10757

kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre

individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2026 m. kovo 26 d.

Rengėjas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritorinis skyrius
(-ai):

Apsaugos zona (pažymėti) :

- laikinai nenustatoma apsaugos zona
 nenustatomas fizinės apsaugos pozonis
 nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko:
Kultūros paveldo centras, 2018-10-08;

Prie tvirtinimo akto pridedama: Kultūros paveldo objekto individualus apsaugos reglamentas, 5 lapai;

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Šiaulių teritorinio skyriaus vyr. specialistė,
atliekanti vedėjo funkcijas
(tvirtinančiojo pareigos)

(parašas)

Elena Čepukienė
(vardas, pavardė)